

BETREFFENDE CORBASIL

1. In het Pharmacotherapeutisch Vademecum (uitg. 1942) vind ik de volgende bemerking: „Bij hyperthyreoidismus geve men geen suprarenine!” En ook: „Met het oog op de bijwerkingen van suprarenine wordt voor lokaal-anaesthesie aanbevolen corbasil.”

Collega Gerards vindt mogelijk voor hem nuttige bijzonderheden in een artikel van dr. L a k o m y (Dtsch. Zahn-ärztl. Wsch. 1936, Nr. 37), handelend over goede resultaten met novacaïne-corbasil bij tandextracties in gevallen van M. Basedow, Hyperthyreoidismus en Thyreotoxicose. Het nut van zeer langzaam injicieren en gebruik van versche preparaten is daarbij uitdrukkelijk vermeld.

Aan de hand van het bovenaangehaalde, kan het verband tusschen de zwelling en de benauwdheid bij de patiënte van collega Gerards in twijfel worden getrokken en de gedachte aan corbasil, als oorzaak van een van beide, uitgeschakeld worden. Daar beide slechts 10 minuten bemerkbaar waren, schijnen, algemeen genomen, geen extra maatregelen, als bedoeld onder 2 en 3, noodig te zijn, te minder, omdat de literatuur een regelmatig opzwellen der schildklier tijdens de menstruatie als individueel en vaak voorkomend vermeldt.

M. J. HOMAN

Haarlem, 5 November 1943.

BETREFFENDE CORBASIL

Van de N.V. Handelmaatschappij „Nedigepha” ontvingen wij onderstaande uiteenzetting als antwoord op de in het vorige nummer gestelde vragen.

Naar aanleiding van de vragen van den Heer J. H. J. Gerards, tandarts te Maastricht, betreffende bijverschijnselen bij het inspuiten van Corbasil, zij het ons als importeurs van genoemd preparaat vergund, daaromtrent enkele inlichtingen te verstrekken, welke van algemeen belang kunnen zijn.

De in een enkel geval opgemerkte en ook in de literatuur beschreven zwelling van de schildklier na inspuiting van Novocain-Corbasil-oplossing is volgens deskundigen als Urbantschitsch, Wannemacher en anderen in hoofdzaak een quæstie van de injectie-techniek en niet van het middel zelf. Wordt de oplossing langzaam, d.w.z. 2 cc in 35—60 seconden, ingespoten, dan treden volgens Wannemacher de genoemde bijverschijnselen niet op. Ook Holz heeft bij zijn 18.000 gevallen, waaronder zich zeer zeker ook patiënten met pathologisch veranderde schildklier zullen hebben bevonden, nimmer ook maar de geringste verandering van een struma opgemerkt. Urbantschitsch bericht over 13 patiënten met struma, waarbij hij hoeveelheden van 1—5 cc Novocain-Corbasil-oplossing heeft ingespoten, zonder dat hij de minste verandering in den toestand der patiënten — noch subjectief noch objectief — heeft kunnen waarnemen.

Dit neemt natuurlijk niet weg, dat in de literatuur door anderen wel gevallen zijn beschreven, waarbij een, weliswaar steeds snel voorbijgaande en absoluut ongevaarlijke zwelling van de schildklier is opgetreden. R. Neumann verklaart dit verschijnsel door een prikkeling van den carotissinus, tengevolge waarvan de bloedstroom naar de schildklier wordt afgeleid. Dat dit verschijnsel bij toediening van Novocain-Adrenalin-oplossing tot nu toe niet werd opgemerkt, vindt vermoedelijk zijn verklaring daarin, dat men Adrenalin bij hyperthyreosen uit voorzichtigheid niet heeft ingespoten, of, wat waarschijnlijker is, dat bij deze gevallen een collaps het optreden van zwellingen van de schildklier wegens verminderde doorbloeding van de bloedvaten aan hoofd en hals heeft verhinderd.

Derhalve meenen wij op de vraag van den Heer Gerards te kunnen antwoorden:

ad 1) Corbasil is bij patiënten met een aandoening van de schildklier in het geheel niet gecontraïndiceerd. Wel wordt aanbevolen, de vloeistof langzaam in te spuiten.

ad 2) en 3) Als zich bij gelegenheid des- niettemin toch een complicatie mocht voordoen, is het voldoende, den patiënt gerust te stellen. De zwelling gaat gemiddeld binnen 15 à 30 minuten vanzelf over.

Dat de genoemde complicatie, welke voor den betreffenden patiënt op dat oogenblik wellicht ook minder prettig is, in feite ook door die tandartsen van geen beteekenis wordt geacht, die ze bij een patiënt hebben meegemaakt, moge ook daaruit blijken, dat zoowel Ruhe als Dreyer volgens hun eigen mededeeling de Novocain-Corbasil-oplossing verder gebruiken, omdat deze in honderden en duizenden gevallen uitstekend heeft vol- daan.

Voor geïnteresseerde tandartsen staan overdrukken der aangehaalde publicaties bij ons ter beschikking.

Nieuwe Spiegelstraat 3—5,
Amsterdam-C.

LITTERATUUR :

- Urbantschitsch, D. Zahnärztl. Wsch. 1936, Nr. 40.
Wannenmacher, D. Zahnärztl. Wsch. 1936, Nr. 16.
Neumann, Zahnärztl. Rundschau 1936, Nr. 20.
Ruhe, D. Zahnärztl. Wsch. 1934, Nr. 28.
Ruhe, D. Zahnärztl. Wsch. 1934, Nr. 33.
Ruhe, D. Zahnärztl. Wsch. 1934, Nr. 35.

BETREFFENDE CORBASIL

Naar aanleiding van de vragen van collega J. H. J. Gerards te Maasticht betreffende corbasil, zou ik u het volgende willen opmerken :

Volgens den physioloog Rein uit Göttingen, zou de injectie met novocain-corbasil in sommige gevallen aanzienlijke drukverhooging in de arteria carotis veroorzaken en wel door prikkeling van de betreffende zenuwtakken. Hierdoor zou een sterk *vermeederde bloedtoevoer* naar de schildklier ontstaan, welke speciaal bij struma een groote zwelling der schildklier zou veroorzaken. Speciaal bij struma, omdat dan de veneuze afvoer van het bloed lang niet normaal is in de schildklier. Als resultaat ontstaan dan de verschijnselen, die collega Gerards bij zijn patiënte waarnam.

Echter: volgens de onderzoekingen van verschillende deskundigen, o.a. Béla von Simon (men zie o.a.: Ueber die

Injectionen-ästhesie" in Berichte, erstat- tet am IX Internationalen Zahnärzte- kongresz, Robert Neumann: „Ueble Zufälle in der täglichen zahnärztlichen Praxis" en Sicker), kwamen deze ver- schijnselen slechts voor bij gebruik van injectievloeistof met „corbasil-vaccinat". d.w.z. optisch indifferent corbasil. Bij toepassing van *linksdraaiend* corbasil, zouden deze verschijnselen *uitgesloten* zijn. In verband hiermede zou ik collega Gerards willen vragen of hij wellicht vaccinatum heeft gebruikt, evt. nog kan nagaan of dit is toegepast.

Ik gebruik voor injectie in hoofdzaak novocain-adrenaline, echter ook meer- malen novo-corbasil en merkte steeds dat bij de 2e vloeistof de bijverschijnselen veel minder onaangenaam zijn dan bij de 1e, speciaal bij nerveuze patiënten of patiënten met verhoogden bloeddruk, echter ook bij geheel normale menschen. Tot mijn genoegen, zag ik nog nooit de bekende onaangename reactie, die in de litteratuur beschreven wordt. Hoewel ik, ondanks de volkomen geruststellende ver- klaringen omtrent linksdraaiend corbasil, het niet onnoodig toepas bij struma- patiënten, zag ik in enkele gevallen waar ik het wel deed, géén reactie.

Wat de vragenbeantwoording betreft. zou ik, concludeerend, kunnen opmerken :

ad I. Ontkennende beantwoording bij toepassing van linksdraaiend corbasil, hoewel onnoodige toepassing wellicht nog niet aan te bevelen is ;

ad II. Maatregelen zijn eigenlijk niet te treffen. De litteratuur, die mij bekend is, vermeldt géén therapie. Ter gerust- stelling diene, dat praktisch géén geval- len met doodelijken afloop bekend zijn.

ad III. Deze vraag kan ook ontken- nend beantwoord worden, tenzij men de patiënt extra wil geruststellen.

Ik hoop collega Gerards hiermede een weinig tevreden gesteld te hebben.

D. A. VAN HOUTE

BETREFFENDE DIAPHTERIN

Collega K. Zuidersma te Ooster- wolde schrijft ons :

In het Mei-nummer 1943 op blz. 228 staat in het (uit den 2en jaargang van het Tijdschrift overgenomen) verslag van het „Eerste Tandheelkundig Congres in Nederland" in 1895, dat Dr. Brandt mededeelde, dat het spoelen na een extractie door hem was afgeschaft; hij spoot *diaphterin* in poedervorm op de wond, dit vormde een tijdelijke koek en het bloeden was afgehoopen.

Van die methode had ik niet eerder gehoord; zou die geen stand gehouden hebben tengevolge van nadeelen, die er aan kleefden? Ik zou er gaarne meer van weten; kunt U mij misschien inlichten?

Ik heb reeds diaphterin besteld bij Brocades en Stheeman, doch daar bleek het middel onbekend.

Het direct stuiten van de bloedvloeijing kan m.i. niet steeds aanbevolen worden, in vele gevallen zal het echter geheel onschadelijk zijn en voor den patiënt aangenaam.

Antwoord.

In het „Diagnostisch-Therapeutisches Taschenbuch für Zahnärzte“, 12e druk, 1934, wordt het middel als volgt beschreven:

„*Diaphterin*. Oxychinaseptol. Geel kristallijn poeder, oplosbaar in water. Niet-vergiftig antisepticum. Tast de instrumenten aan. Wondbehandeling $\frac{1}{2}$ —1%. Wortelvulling.”

Uit de tweede benaming oxychinaseptol valt reeds af te leiden dat het een chinolverbinding is. Het wordt bereid uit oxychinoline en ortho-phenol

sulfonylzuur ($C_6H_4 \begin{array}{l} \text{—OH} \\ \text{—SO}_3H \end{array}$).

Oxychinoline (C_9H_7NO) is het hoofdbestanddeel van Superol (verbinding van oxychinoline en zuur kaliumsulfaat $KHSO_4$). Superol is identiek met chinol.

Wanneer wij nu in „Dental Materia Medica and Therapeutics“ van Hermann Prinz vermeld vinden, dat chinol is een antisepticum, stypticum en antipyreticum, dan is de toepassing door den bovengenoemden spreker een halve eeuw geleden van diaphterin als versnelend middel om de extractiebloeding te stelpen, hiermede verklaard.

Het gebruik in de tandheelkunst als uitwendig antisepticum en stypticum, zoomin als de (inwendige) toepassing tegen spierreumatiek hebben zich echter tot den jongsten tijd kunnen handhaven. In de drie laatste drukken van het „Pharmacotherapeutisch Vademecum“ van van der Wielen (1929—1942) komt het tenminste niet meer voor onder de tallooze, daarin besproken geneesmiddelen.

Ten overvloede zij vermeld, dat het praeparaat in den handel wordt (werd?) gebracht door de I.G. Farbenindustrie „Bayer-Meister Lucius“ te Leverkusen a. Rh.

Voor een bloedstelpende werking, als door collega Zuidersma bedoeld, kan ook gebruik gemaakt worden van andere styptica, die in poedervorm voorkomen. In de eerste plaats komt in aanmerking looizuur, tannine. Prinz adviseert als styptisch strooi-poeder een mengsel van tannine en gebrande aluin in gelijke deelen. Voorts zijn in den handel gereede middelen voor dit doel, o.a. Tuffon, een reuk- en smakeloos poeder. RED.

Verantwoordelijk voor het Redactioneel gedeelte van den inhoud:
G. D. Margadant, tandarts, Amsterdam.

Verantwoordelijk voor de advertenties: W. P. Staal, Utrecht.

Uitgevers: G. J. & D. Tholen, Jutphaasscheweg 1, Utrecht.

Drukker: N.V. Drukkerij v/h L. E. Bosch & Zn.,
Oude Gracht 172—176, Utrecht.

Verschijnt eenmaal per maand. Abonnementprijs f 15.62, voor
buitenland f 17.18 per jaar. Prijs per nummer f 1.56. P 1004/1